DE CONSTITUTIONEEL.

NIEUWE 'SGRAVENHAAGSCHE COURANT.

No. 39. **Woensdag 14 November.** **1855**

Uitgever : **C. H. SUSAN, Jr.**, te 's Gravenhage.
Hoofd-Correspondenten ; **M. Schooneveld & Zoon**, te Amsterdam.
Brieven **franco** aan het Bureau : Jan-Hendrikstraat, No. 259, te 's Gravenhage.

Deze Courant verschijnt alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.
Abonnementsprijs voor 3/m. *f* **4.50**; franco per post *f* **5.50**.
Advertentiën van 1—6 regels *f* **1**. Voor elken regel meer **15 cents**; behalve **35 cents** zegelgeld.
Aankondigingen van geboorte, huwelijk en overlijden worden geplaatst tegen betaling van *f* **1**, het zegelgeld daaronder begrepen.

De aanstaande discussiën over de Staatsbegrooting.

Donderdag aanstaande zal, in de Tweede Kamer, de beraadslaging aanvangen over de Staatsbegrooting voor het jaar 1856. Ofschoon die discussiën telken jare terugkeeren, blijven zij steeds het hoogste gewigt aanbieden; en het is altijd met vernieuwde belangstelling, dat men deze handeling van een der voorname takken der Wetgevende Magt gadeslaat. 't Is waar, weinige jaren zijn er, dat die beraadslaging, hoezeer soms weken achtereen gerekt, iets anders heeft te weeg gebragt dan de gave aanneming der voorgedragen begrootingswetten, soms enkel met uitzondering van luttele posten van uitgaven; maar niettemin blijft, in een constitutioneel land, de gelegenheid, waarbij aan de Regering voor den tijd van een jaar de beschikking over 's Lands penningen wordt toegestaan, altijd eene zeer gewigtige.

Zoo zijn er velen, die deze gelegenheid als de meest geschikte beschouwen, om door afstemming van eene begrooting te doen blijken van hunne afkeuring der politieke gedragslijn of van bijzondere handelingen van den betrokken Minister; maar niet minder groot is het getal van hen, die (en wij scharen ons aan die zijde), zonder daarom elke wisseling van gedachte over het politieke stelsel van een Ministerie nutteloos te achten, nogtans van gevoelen zijn, dat de afstemming eener begrooting buiten de redenen, in die begrooting zelve gelegen, even onbillijk is als inconstitutioneel.

Onbillijk: omdat men zich ongevoelig door persoonlijke overwegingen of partijinzigten laat wegslepen, ten einde een Ministerie of een Minister te doen vallen juist bij die gelegenheid soms, waarin zijne handeling op zich zelve opene gemotiveerde afkeuring mogelijk maakt, omdat men de handeling, die op zich zelve niet anders dan goed kan genoemd worden, gebruikt als aanleiding tot een maatregel, die, onder *zulke* omstandigheden genomen, een onbehoorlijken dwang oplegt aan den Koning, om tusschen zijn Minister of de Tweede Kamer te kiezen. Wordt toch een belangrijke maatregel, door de Regering collectief of door een der Ministers voorgedragen, verworpen door de Kamer: dan heeft de Koning de gelegenheid, om te oordeelen of die verwerping inderdaad werd geboden in het publiek belang, ten gevolge waarvan dan ook het geëerbiedigd Hoofd van den Staat als van zelf geleid wordt tot de overtuiging, dat het Ministerie of de Minister, die zoodanigen maatregel voordroeg, door een ander behoort te worden vervangen. Maar wanneer de maatregel op zich zelf niet kan worden afgekeurd, die noodzakelijk is voor 's lands welbegrepen belang, en die evenwel wordt verworpen, ten einde voldoening te geven aan rancunes, antipathie of partij-inzigten: dan brengt men den Koning in een moeijelijken toestand, waarin hij, persoonlijk niet overtuigd van de billijkheid der verwerping, gedwongen wordt om van zijn regt tot ontbinding gebruik te maken, of Staatsdienaren te ontslaan, die zijn vertrouwen genieten.

Inconstitutioneel; omdat het regt van interpellatie, bij de Grondwet aan de Kamers verleend, aan de Vertegenwoordiging de gelegenheid schenkt, om, ook in die gevallen, waar het bezwaar een bepaald onderwerp van wetgeving niet treft, het Ministerie of den Minister ter verantwoording te roepen. Het is bij zulke gelegenheden, dat de Kamers eigenaardig een votum behooren uit te brengen, die van hun vertrouwen of van hun wantrouwen in de Regering of in den Minister kunnen doen blijken; en het is om die reden, dat wij het afkeuren, dat eene interpellatie zoo zelden bij ons besloten wordt door hetgeen eigenlijk een onafscheidelijk geheel met de interpellatie uitmaakt: een *«ordre du jour motivé»*. Dan toch volgt het votum op de handeling; de Koning bezit een bepaald rigtsnoer, waarnaar hij in volle vrijheid handelen kan; het Ministerie of de Minister is in staat gesteld om zich omtrent een bepaald punt te verdedigen, om ten aanzien van eene bepaalde aangelegenheid het vraagstuk van vertrouwen te stellen. De «zesde afdeeling» der Grondwet laat, door geen enkel woord «toe de uitlegging» dat een *politiek gevoelen* wordt geacht de maatstaf te zijn, waarnaar eene *begrootingswet* moet worden beoordeeld. Het is dan ook, naar ons inzien, met den geest en de bedoeling der Grondwet niet overeen te brengen, wanneer eene begrooting, om redenen daarbuiten gelegen, verworpen wordt, ten einde den Koning tot eene verandering van raadslieden, zijns ondanks, te dwingen.

Tot dus ver heeft de meerderheid der Nederlandsche Vertegenwoordiging het, door ons voorgestane, stelsel omhelsd; en wij vertrouwen, dat zij ook nu van die gedragslijn niet zal afwijken.

Zonderling is het, dat op afwijking van dat stelsel wordt aangedrongen, juist van die zijden, waarvan men dat het minste zou mogen verwachten.

Van eene zijde, wier sympathie voor den parlementairen regeringsvorm niet groot is en, in elk geval, evenmin als wij, de regten der Vertegenwoordiging wil zien uitgebreid ten koste van de regten der kroon. En evenwel hoort men van die zijde thans eene leer prediken, die anders vaak scherp werd afgekeurd.

Van eene andere zijde, die uit de hoogte uitroept: «*die* Minister moet weg, en *die* en *die* ook», ofschoon de mannen, wier rigting wordt voorgestaan, toen deze aan het bewind waren, zoodanige verwerping ten stelligste misbillijkten. «Zal — vraagt de heer THORBECKE — de meerderheid der eene of «andere Kamer, ten einde den Koning *te dwingen* tot «verandering van den persoon, den Minister als in den «parlementairen ban doen? *Alle voorstellen, zijne departementen aangaande, afwijzen?* Het middel, hoe gewoon in Engeland en Frankrijk om ministers te verkrijgen, aangenaam aan de Vertegenwoordiging, *ware «even onregtvaardig als het doel.* Men stelt dan willekeur tegenover willekeur; men wreekt een persoonlijk «onregt op de zaak, *en doet inbreuk op de constitutionele vrijheid der Kroon.* Niets is ook meer geschikt «om de ministeriële verantwoordelijkheid werkeloos te «maken, dan wanneer de Vertegenwoordiging *op de «keus van het personeel der Ministers invloed heeft*, en «dezen het begunstigde werktuig worden harer meerderheid. Daarentegen schijnt het allezins constitutioneel, en zal het in de meeste gevallen afdoende «zijn, dat de Staten-Generaal, des noods, hun bezwaar tegen de handelingen van den Minister bij «ernstig vertoog onder het oog des Konings brengen.» (1)

Deze theorie: wij deelen haar volkomen, al is het ook dat de partij, door welke die theorie is erkend, de eerste is, die haar in de praktijk verzaakt heeft en wil verzaken.

Geene verwerping der begrooting om redenen, buiten die begrooting gelegen. Zorgvuldige en onpartijdige toetsing van de finantiële krachten der Natie, in verband met hetgeen de dienst van het land noodzakelijk maakt: zietdaar de taak, welke, naar onze meening, aan de Staten-Generaal bij de beoordeeling der begrootingswetten ter vervulling is opgedragen. Tot heden heeft dan ook de meerderheid der Staten-Generaal die taak niet anders begrepen, en er is geen grond om te onderstellen, dat daarin *nu* verandering zal gebragt worden. Het is dan ook met vertrouwen, dat wij de discussiën over de begrootingswetten te gemoet zien.

(1) *Aanteek. op de Grondwet*, 2e druk, Deel I, blz. 77.

Buitenland.

HET OOSTERSCH OORLOGSTOONEEL.

Uit eene den Franschen minister van marine toegezonden mededeeling blijkt, dat de opperbevelhebber der Fransche zeemagt in de Zwarte zee, in overeenstemming met den Engelschen admiraal, den 20 Nov. bepaald heeft voor het terugkeeren der onzijdige vaartuigen, welke de Zee van Azoff zouden binnenloopen, ten einde voor te komen dat zij door het ijs verrast en den geheelen winter opgehouden worden, aangezien de Russische scheepvaart den 15 Nov. eindigt. Het binnenloopen van de Zee van Azoff zal van genoemd tijdstip, 20 Nov., af, ook aan de handelschepen verboden zijn.

OOSTENRIJK.

De Keizer is te Weenen teruggekeerd. De staat, waarin de Aartshertog verkeert, is over het algemeen voldoende; maar hem is nog voortdurend rust aanbevolen.

RUSLAND.

De Keizer is den 5den dezer van Odessa naar Nicolaïeff teruggekeerd.

GROOT-BRITTANJE.

Sommige onzer dagbladen sporen het bestuur aan, de oploopen in Hydepark, die thans voornamelijk uit roekeloos jong volk bestaan (*gamin de Londres*, zoo als de *Globe* ze noemt), te stuiten, door de jongelieden voor de vloot te pressen.

— Men maakt met ijver vele aanstalten voor de krijgsbedrijven in het volgende jaar. Er worden niet alleen mortierbooten, maar mortiervlotten in gereedheid gebragt.

— De zamenstelling van het Engelsch-Italiaansch legioen vordert thans goed; het eerste regement moet reeds nagenoeg voltallig zijn. Ten einde aan de Italiaansche regeringen geen aanstoot te geven, mogen geen jongelieden, dan die in hun eigen land aan de werkelijke verpligtingen, nopens de lotingen, hebben voldaan, worden aangenomen.

— De aanspraak, door lord Palmerston bij de installatie van den lord-mayor gehouden, levert stoffe tot de redeneringen der dagbladen. De *Times*, die thans in den lof van den eersten minister uitweidt, dien hij vroeger verguisd had, ziet in zijne taal niets dan oorlog. Men weet echter, dat het den *Times* voornamelijk te doen is om de heerschende begrippen en driften van het oogenblik te vleijen.

De *Morning Chronicle*, die vaak grondiger wijze van beschouwen aan een blik in de toekomst paart, ziet in de bedoelde aanspraak niet uitsluitend den krijg, maar ook eene bijzondere waardering van den handel en het verkeer der volken, en, bovenal, eene verzekering aan de onzijdige Staten, dat men ze niet, huns ondanks, in de zaak wil betrekken, waarvoor de bondgenooten het zwaard ontbloot hebben.

Van daar, volgens de *Chronicle*, de verzekering, dat de bondgenooten bij magte zijn, om alleen den oorlog vol te houden.

— De Engelsche ministeriële bladen behandelen sinds eenige dagen het vraagstuk van den vrede, en meenen dat de taal, dezer dagen door lord Palmerston gehouden, genoegzaam blijk geeft van den vasten wil der bondgenooten om met den strijd voort te gaan. De vrede hangt, volgens die bladen, af van de inwilligingen, die Rusland doen wil, en naar mate van den loop der gebeurtenissen van den krijg.

— De Fransche ministeriële bladen beweren altijd, dat Keizer Alexander tot vrede gezind is, maar dat Frankrijk en Engeland die gevoelens met groote terughouding hebben ontvangen. Die bladen beweren voorts, dat Duitschland meer naar het Westen overhelt, doch de toon der Duitsche bladen is niet geschikt om dit te bevestigen, maar doet integendeel aan het behoud der onzijdigheid gelooven.

— Er is nog niets naders bekend wegens de benoeming van een minister van kolonien, (niet van *oorlog* zooals gister verkeerdelijk gemeld werd). Waarschijnlijk wacht men nog altijd berigt van den hertog van New-Castle.

PORTUGAL.

De jongste tijdingen uit Lissabon gewagen van de rust, welke Portugal thans geniet en de pogingen, door de regering aangewend, om de partijen, die elkander vroeger bestreden hebben, te doen ineensmelten. Twee gewezen leden der cabralistische partij, Don Carlos Mascarenhas en de heer Lobo de Mercura, zijn benoemd, de een tot adjudant des Konings en de andere tot gezant te St. Petersburg. Maar zal de jeugdige koning in zijne pogingen slagen, om de partijen wezenlijk te doen ineensmelten? Dit zal het vervolg moeten leeren. De ontwikkeling van de stoffelijke welvaart maakt steeds het voorwerp der zorg van de regering uit. De spoorweg van Cintra is met veel plegtigheid ingewijd, zoodat Portugal, Spanje en Frankrijk weldra door eene doorloopende linie kunnen vereenigd zijn en deze spoorweg gevolgelijk eene vertakking zal uitmaken van het Europeesch spoorwegnet.

De Koning, de oud-regent en de hooge staatspersonen,

onverschillig tot welke partij behoorende, woonden deze plegtigheid bij.

ZWEDEN.

Het Engelsch ministeriëel avondblad behelst thans ook een artikel over de wenschelijkheid, dat Rusland zich niet verder tot den Sund uitbreide, en stelt Noorwegen als de prooi voor, welke de Russische staatkunde zich had voor oogen gehouden. Het blad beweert, dat het meer noordelijk gewest van Noorwegen, namelijk Finmarken, hetwelk 15,000 ingezetenen op 30,000 vierk. mijlen telt, het oord is, hetwelk door Rusland voornamelijk zoude beoogd zijn. Over de grensbepaling was men het oneens. Sedert 1814 werden daarover nu en dan onderhandelingen gevoerd, en o. a. had Rusland voorgeslagen een vrij aanzienlijk gedeelte grondgebieds tegen eene haven af te staan, en in 1862 had dit rijk het tractaat van 1751 ingetrokken, waarbij aan de Noorweegsche Laplanders was toegestaan, de grenzen over te trekken, om voedsel voor hunne rendieren te zoeken.

Het blad ziet in deze zaak een punt van groot staatkundig belang, hetwelk, zegt het, Noorwegen noch Europa uit het oog behooren te verliezen. Men beschouwt dit vertoog en soortgelijken, in andere Engelsche dagbladen, als moetende strekken om invloed op de Scandinavische volken uit te oefenen, bij gelegenheid dat er sprake is, om deze meer het Westen te doen naderen.

(Ook in Parijs houdt men zich meer en meer met de zending van generaal Canrobert bezig. De voortvarende lieden verzekerden aldaar, dat het tractaat van bondgenootschap alreeds geteekend was; maar meer bedachtzamen sloegen daaraan volstrekt geen geloof, althans beschouwden dat gerucht als geheel voorbarig, maar stemden toch toe, dat de voorname toeleg der bondgenooten in het volgende jaar Kroonstadt zou gelden).

FRANKRIJK.

Op het stadhuis te Parijs worden vele toebereidselen gemaakt voor het groote feest, gepaard met een banket van 400 couverts, dat de prefect der Seine aanstaanden Zaturdag zal geven aan prins Napoleon, den voorzitter der hoofdcommissie voor de wereldtentoonstelling.

De stad Parijs zal ook ter eere van den Koning van Sardinie een groot feest geven, gelijk aan dat hetwelk de Koningin van Engeland was bereid.

SARDINIE.

Gister (den 12) heeft de Koning de kamers geopend. Z. M. heeft daarbij eene rede uitgesproken, waarvan hier de hoofdtrekken volgen:

« Het vervlogen jaar heeft voor mijn hart zware beproevingen geleverd.

« Toch aarzelde ik niet mijne wapens te voegen bij die van hen, die voor het regt, de beschaving en de onafhankelijkheid der volkeren strijden.

« Onze soldaten en zeelieden, vereenigd met de heldhaftige legerscharen van Frankrijk, Engeland en Turkije, deelden hare gevaren en haren roem, en verhoogden onzen faam van eene strijdbare natie te zijn.

« God zegene ons gemeenschappelijk pogen, om den vrede duurzaam te maken, door het verzekeren der wettige regten van alle natien.

« De kosten van den oorlog zullen een nieuw beroep op het openbaar krediet noodzakelijk maken, doch mijne regering zal trachten den druk der belastingen minder bezwarend te doen zijn.

« Wij zullen voortgaan met het edele voorbeeld te geven van een Koning en een volk, zamengesloten door de onverbreekbare banden van liefde en vertrouwen, en eenstemmig arbeidende aan de onschendbare handhaving der grootsche grondslagen van het algemeen welzijn: *orde* en *vrijheid*. »

— De Koning heeft benoemd tot president van den raad den markies Alfieri en tot vice-presidenten, de heeren Desambrois en Liccardie. De president der kamer van afgevaardigden wordt door die kamer zelve verkozen; men houdt het er voor, dat de heer Buon-Compagni als zoodanig zal herkozen worden.

Binnenland.

Staten-Generaal.

Tweede Kamer.

ZITTING VAN DINGSDAG, 13 NOVEMBER.

De VOORZITTER deelt mede, dat de eindverslagen over hoofdstukken V, VI, VII en VIII der begrooting voor 1856, in gereedheid zijn; de beraadslagingen daarover zullen in de volgorde der hoofdstukken gehouden worden, behoudens afwijking dier orde, zoo dit voor eenige andere spoedvereischende onderwerpen noodig mogt zijn.

Verder deelt de VOORZITTER mede, dat het eindverslag over het ontwerp nopens het pensioenfonds voor 1856 gereed is. De dag der discussie daarover zal nader worden bepaald.

Aan de orde van den dag is het opmaken der nominatie ter vervulling der vacature van het lidmaatschap der algemeene rekenkamer, ontstaan door het eervol ontslag van den heer J. P. van Mansvelt.

Tot stemopnemers worden door den Voorzitter benoemd de heeren Taets van Amerongen, Bots, Westerhoff en van Reede van Oudtshoorn.

EERSTE KANDIDAAT. — *Eerste stemming:* de heeren: Mr. T. W. baron van Zuijlen van Nijevelt, 9 stemmen; W. F. baron van Reede van Oudtshoorn, 9; T. G. Versfelt en J. van den Bosch, ieder 7; Mr. A. M. de Rouville, 5; Jhr. Mr. W. G. Hovy, 4; H. M. van Eijk en Mr. H. C. Carsten, ieder 3; Kien, 2; J. H. Commijs, Mr. C. D. A. de Quertenmont, A. J. Westerouen van Meeteren, H. J. de Meijer; Mr. H. baron Collot d'Escury, E. Lamoraal baron Rengers en L. M. van Kooten, ieder 1 stem. (Er waren 56 leden.)

Tweede stemming. De heeren: van Zuylen van Nijevelt, 14 stemmen; van Reede van Oudtshoorn, 12; de Rouville, 8; van den Bosch, 7; van Eijk, 6; Versfelt, 4; de Quertenmont, 3; Carsten, 2; Commijs, Westerouen van Meeteren, J. A. Bogaard en L. van Tengnagell de Raad ieder 1 stem. (Er waren 60 biljetten ingeleverd).

Tusschenstemming tusschen de vier heeren, die de meeste stemmen bekomen hebben: de heeren: van Zuylen, 21; van Reede en de Rouville, ieder 14; en van den Bosch 11 stemmen.

Tusschenstemming tusschen de heeren van Reede en de Rouville, daar zij een gelijk getal stemmen verkregen hebben de heeren van Reede 30 en de Rouville 29 stemmen; Er was 1 blanco-biljet ingeleverd.

Laatste stemming; de heeren: van Zuylen, 40 en van Reede 19 stemmen. Er wordt een blanco-biljet in de bus gevonden.

De uitslag der stemming is, dat de heer Mr. T. W. baron van Zuylen van Nijevelt, ontvanger der domeinen te Sas van Gent, enz. benoemd is tot *eersten* kandidaat ter vervulling der vacature in de Rekenkamer.

TWEEDE KANDIDAAT. (Er zijn bij al de stemmingen 60 leden tegenwoordig). — *Eerste stemming*: de heeren: van Reede van Oudtshoorn, 13 stemmen; van den Bosch, 10; de Rouville, 9; Carsten, 6; Versfelt, 5; van Eijk, 4; Hovij, 3; Quertenmont, Boogaard en Westerouen van Heeteren, ieder 2; Mr. P. K. baron van Tuijll van Serooskerken, de Meijer, Tengnagell de Raad en Kien, ieder 1 stem.

Tweede stemming, de heeren van den Bosch en de Rouville, ieder 15 stemmen; van Reede van Oudtshoorn, 12; Carsten, 6; van Eijk en Versfelt, ieder 4; Hovij 2; Quertenmont en Westerouen van Meeteren, ieder 1 stem.

Derde stemming. De heeren: de Rouville, 23 stemmen; van den Bosch, 21; van Reede van Oudtshoorn, 14 en Carsten, 2 stemmen.

Vierde stemming. De heeren: van den Bosch, 31 en de Rouville, 28 stemmen. Er wordt 1 blanco-biljet in de bus gevonden.

De uitslag is dat de heer J. van den Bosch, militair onder-intendant, werkzaam bij het Depart. van Oorlog, tot tweeden kandidaat benoemd is.

DERDE KANDIDAAT. (Bij de eerste stemming 59 en bij de andere 60 leden tegenwoordig). *Eerste stemming*, de heeren: de Rouville, 14 stemmen; Versfelt, 9; van Reede van Oudtshoorn, 8; Carsten, Boogaard, G. Z. A. de Jongh van Arkel en Hovij, ieder 4 stemmen; de Quertenmont en van Eyk, 3 stemmen; de Meyier en Westerouen van Meeteren, ieder 2 stemmen; J. J. A. Creyghton en Collot d' Escury, ieder 1 stem.

Tweede stemming. — De heeren: de Rouville, 18; van Reede van Oudtshoorn, 13; Versfelt, 11; Hovy, 4; Carsten en Bogaard, ieder 3 stemmen; de Jongh van Arkel en van Eijk, ieder 2 stemmen; Quertenmont, de Meijer, Creyghton en Westerouen van Meeteren, ieder 1 stem.

Derde stemming. — De heeren: de Rouville, 24; Versfelt, 17; van Reede van Oudtshoorn, 14, en Hovy, 5 stemmen.

Vierde en laatste stemming. — De heeren: Versfelt, 32, en de Rouville, 26 stemmen. — Er worden 2 blanco-biljetten in de bus gevonden.

Tot *derden* kandidaat is mitsdien benoemd de heer T. G. Versfelt, referendaris bij het Ministerie van finantien, hoofd der afdeeling comptabiliteit.

De lijst der kandidaten (bestaande uit de heeren van Zuylen van Nijevelt, van den Bosch en Versfelt) zal den Koning worden aangeboden door de heeren, die het bureau van stemopneming hebben uitgemaakt, waarbij zich zullen voegen de heeren Dirks, Jespers, Nolthenius en Blaupot ten Cate.

De VOORZITTER heeft, na de gewone schorsing, te kennen gegeven, dat de heer Dirks verhinderd wordt aan die Commissie deel te nemen, zoodat de heer van Deinse in zijne plaats is benoemd.

Is ingekomen eene Koninklijke boodschap, ten geleide van twee wets-ontwerpen, betrekkelijk de Regterlijke Organisatie, als: 1o. houdende zamenstelling der Regterlijke magt en het beleid der Justitie, en 2o. tot het brengen van wijzigingen in de Burgerlijke regtsvordering. — Drukken en verzending aan de afdeelingen.

Daarna zijn voortgezet de in de zitting van 3 October geschorste discussien over het verslag der commissie in wier handen gesteld was de staatsrekening over het dienstjaar 1852. De heeren van Bosse en Thorbecke hebben nadere aanmerkingen gemaakt op sommige punten of cijfers in 't verslag opgenomen, of ophelderingen gegeven, door de commissie, verlangd. De heer van Rappard, voorzitter der commissie heeft beide sprekers beantwoord en de stellingen van het rapport verduidelijkt. De conclusie van het rapport, strekkende om dat stuk te doen drukken en aan de Regering mede te deelen, is daarna zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Vervolgens is beraadslaagd over de volgende wets-ontwerpen, als:

I. Ontwerp ter verhooging van hoofdstuk IV der staatsbegrooting van 1854. — De heer van Lijnden heeft bij deze gelegenheid er op aangedrongen, dat het vervoer van gevangenen al meer en meer zou plaats vinden met stoombooten en spoorwegen. — De MIN. v. JUST. heeft geantwoord, dat dit zooveel mogelijk plaats vindt, en er steeds aanschrijvingen in dien geest uitgaan. Mogt hier of daar van die middelen van vervoer nog geen gebruik gemaakt worden, dan behoort het tot de uitzonderingen. — Het ontwerp is met algemeene stemmen *aangenomen*.

II. Ontwerp tot verhooging van hoofdstuk IV der Staatsbegrooting voor 1855. — *Aangenomen*, zonder discussie, met algemeene stemmen.

III. Ontwerp tot vaststelling der begrooting wegens den arbeid der gevangenen over 1856. — *Aangenomen*, zonder discussie, met algemeene stemmen.

IV. Ontwerp tot verhooging van hoofdstuk IX B der staatsbegrooting voor 1855. (Postkantoor te Amsterdam). — *Aangenomen*, zonder discussie, met 51 tegen 2 stemmen.

De vergadering is tot overmorgen, Donderdag, gescheiden tot behandeling der begrooting.

's Gravenhage, 13 November.

Het Staatsblad no. 124 bevat het besluit van den 25sten October 1855, houdende bekrachtiging der conclusie, vervat § III van het daarbij vermelde protocol der Centrale Commissie voor de Rhijnvaart te Mentz.

Die conclusie luidt als volgt: De Centrale Commissie verklaart dat men eenparig is overeengekomen om de lompen van alle soorten in balen te rangschikken onder de artikelen, die op dek geladen mogen worden.

Z. M. heeft geapprobeerd het beroep van een predikant, uitgebragt door den kerkeraad der Hervormde gemeente te Woerdbrugge, onder de classis van Leyden, op J. A. van Trichter, predikant te Hurwenen.

Z. M. heeft benoemd tot ontvanger der in- en uitgaande regten en accijnsen en van de belasting op de gouden en zilveren werken, en tevens tot entreposeur te 's Hertogenbosch, de heer A. Voerman, thans ontvanger der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen te Vlissingen.

Z. M. heeft benoemd tot ontv. der dir. bel. in- en uitgaande regten en accijnsen te Stavoren c. a., de heer L. E. Krabbendam, thans commies der eerste klasse van 's Rijks belastingen te Heerlen.

Z. M. heeft benoemd tot ontvanger der in- en uitgaande regten en accijnsen te Glanebrugge, de heer W. Th. de Jongh van Arkel, thans ontvanger derzelfde middelen te Eibergen.

Z. M. heeft goedgevonden te benoemen bij het 2de reg. vesting-artillerie tot kapt. van de 3de klasse, den 1ste luit. J. M. Klinkenberg Dozy van het 3de reg. vesting-artillerie.

Z. M. de Koning heeft gisteren middag in een bijzonder gehoor ontvangen Z. Exc. den baron de Bock de Herzendorf, buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister van Z. D. H. den Hertog van Nassau bij het Nederl. Hof.

De gewone audientie van den Minister van Finantien van Donderdag den 15 November geen plaats hebben.

Ingevolge uitnoodiging van den Minister van Binnenlandsche Zaken is ter kennisse van de gemeentebesturen gebragt, dat klagten over het verzuim van voorzorgsmaatregelen, bij het vervoer van buskruid, den Minister van Oorlog, na overleg met dien van Justitie, aanleiding hebben gegeven om de heeren generaal-majoors, directeuren der artillerie-directien, uit te noodigen, dat, wanneer eventueel conducteurs ter begeleiding van transporten buskruid worden bestemd, dezen worde opgedragen, bijzonder te letten op de naleving van de artt. 41 en 42 der Wet van den 26 Junij 1815 (*Staatsblad* no. 7), en wanneer daartegen voor het geval, in art. 27 dier Wet bedoeld, bedenkingen bestaan, het verder vervoer te beletten, tot daarin zal zijn voorzien en bij gebreke van dien zich te wenden per schriftelijk rapport tot de militaire, of, bij ontstentenis daarvan, tot de civiele autoriteit, onder wier ressort de plaats behoort, waar de overtreding of veronachtzaming heeft plaats gevonden.

Onder mededeeling van de bovenstaande voorschriften, zijn de gemeentebesturen uitgenoodigd, om ook van hunne zijde op de behoorlijke naleving van de voorschriften der Wet van den 26 Junij 1815 (*Staatsblad* no. 7), bij den vervoer van buskruid, en ten aanzien der bewaarplaatsen van buskruid bij neringdoende personen en vuurwerkers, in verband met de Wet van den 9 Julij 1855 (*Staatsblad* no. 68), een naauwlettend toezigt te houden.

Door den Minister van Kolonien is de volgende circulaire aan de Kamers van Koophandel en fabrieken rondgezonden:

«Tijdens de overwegingen, welke bij de regering plaats hadden, toen in Engeland de herziening der scheepvaartwetten aan het parlement was voorgesteld, zijn eenige Kamers van Koophandel en fabrieken in de gelegenheid gesteld geworden om haar gevoelen te doen kennen omtrent de vraag, wat Nederland bij het tot stand komen van den bedoelden maatregel zou te doen staan. In sommige vertoogen, welke toen van die collegien zijn ingekomen, is bij die gelegenheid ook ter sprake gebragt het belang van het differentiële stelsel van inkomende regten in Ned.-Indië, waardoor de goederen van nationalen oorsprong, bij de invoer in de Oost-Indische bezittingen van den staat, tegen vreemde mededinging zijn beschermd. Ik zoude wenschen, omtrent dit gewigtig onderwerp thans op nieuw het gevoelen, niet slechts van de toen geraadpleegde Kamers van Koophandel en fabrieken, maar van alle deze binnen het rijk gevestigde collegiën te kennen. Ik heb mitsdien de eer de Kamers te verzoeken, mij haar gevoelen te willen mededeelen omtrent de vraag of er, in verband tot de tegenwoordige omstandigheden, overwegende bezwaren bestaan tegen de opheffing van het stelsel van differentiële inkomende regten in Nederlandsch-Indie, en zoo ja, welke.»

De Minister van Binnenlandsche Zaken, vernomen hebbende, dat sommige bevelhebbers van stoomschepen, de Nederlandsche conventionele wateren bevarende, zich in het algemeen en bepaald met opzigt tot het uitwijken voor diepgeladene vaartuigen of het verminderen der stoomkracht bij het voorbijvaren, niet voortdurend houden aan het reglement van politie voor de scheepvaart op den Rijn, van Basel tot in zee, bekrachtigd bij Koninklijk besluit van 15 November 1851 (*Staatsblad* no. 144), maakt de bevelhebbers van stoomschepen in het algemeen opmerkzaam op dat reglement, waarvan de bepalingen verbindend zijn, niet alleen voor de buitenlandsche, maar ook voor de binnenlandsche schepen, voor zoover zij zich in het vaarwater bevinden in dat reglement vermeld, zoodat de overtreders in de strafbepaling van art 21 vallen.

Te rekenen van den 15den November 1855, treden voor het telegrafisch verkeer met België en Frankrijk de bepalingen der overeenkomst in werking, welke dienaangaande tusschen de gemagtigden van België, Frankrijk en Pruissen op den 29sten Junij jl. te Berlijn is gesloten. Deze bepalingen stemmen overeen met de thans voor het verkeer binnen het gebied der Duitsch-Oostenrijksche telegraaf-vereeniging geldige regels, opgenomen in het Koninklijk besluit van den 31sten October 1855 (*Staatsblad* n°. 123), behoudens de volgende uitzonderingen:

1o. De naam van den onderteekenaar telt slechts voor een woord, doch de titels, voornamen, voorzetsels en landaanduidingen gelden voor even zoo vele als gebruikt worden om die uit te drukken.

2o. Regeringsberigten in geheim schrift worden volledig gecollationeerd, en de prijs van het berigt wordt daarvoor niet de helft verhoogd, tenzij op het berigt uitdrukkelijk door den afzender is verklaard, dat het collationement niet wordt verlangd, in welk geval slechts de gewone verzendingskosten worden betaald.

3o. Voor nachtberigten naar kantoren zonder doorloopende nachtdienst, wordt de dubbele tarieferijs betaald.

Vooruitbetaalde kosten voor antwoord, herhaling of ontvanghewijs van nachtberigten worden, zelfs wanneer de verzending daarvan over dag plaats vindt, volgens den dubbelen tarieferijs berekend, tenzij de afzender uitdrukkelijk verlangt, dat het overseinen bij dag geschiede. In dat geval behoort dit op het oorspronkelijk berigt te worden vermeld.

4o. De verhoogde kosten van nachtberigten, die door onvoorziene omstandigheden hunne bestemming eerst den volgenden morgen bereiken, worden den afzender niet terug betaald.

De nieuwe, binnen het gebied der Duitsch-Oostenrijksche telegraaf-vereeniging, geldige bepalingen zijn mede op het verkeer met Groot-Brittannie, en langs de lijnen der Nederlandsche en Rotterdamsche telegraaf-maatschappijen van toepassing.

Blijkens eene mededeeling van het Oostenrijksche telegraafbestuur, kunnen nachtberigten naar alle Zwitsersche telegraafkantoren worden verzonden, mits zij vóór 8 ure des avonds worden aangekondigd en tegen betaling van het dubbel tarief. Dagberigten, waarvan de verzending vertraagd is, worden ook des nachts, zonder verhooging van tarief, door de Zwitsersche grenskantoren aangenomen, maar eerst den volgenden morgen bij het openen der dagdienst verder geseind. Deze bepalingen zijn zonder invloed op de doorzending door Zwitserland, die ook des nachts zonder verhooging van kosten plaats vindt.

Te Komorn, Oedenburg en Wiener Neustadt in Oostenrijk, te Ibraila in Wallachye, te Ferrara in den Kerkelijken Staat en te Libourne en Lunel in Frankrijk, zijn telegraafkantoren geopend.

Aan de kantoren te Belgrado, Ferrara en St. Petersburg is een voortdurende nachtdienst ingevoerd; daarentegen is het kantoor te Fuligno des nachts gesloten.

Te Udevalla in Zweden is een telegraafkantoor geopend. De prijs voor een enkel berigt daarheen is, te rekenen van Helsingborg, 1.44 gl.

Behalve te Krageröe, Mandal en Risöer, voorkomende in de aankondiging van den 1sten November jl., zijn in Noorwegen nog telegraafkantoren geopend te Arendal, Brevig, Droebak, Christiansand, Laurvig en Sandoesund. De verzendingskosten daarheen, en naar de drie eerstgenoemde plaatsen, met uitzondering van Droebak en Sandesund, zijn, te rekenen van de Zweedsch-Noorweegsche grens:

voor een berigt van	1	tot	25	woorden	1.48½ gl.
» » » »	26	»	50	»	2.83½ »
» » » »	51	»	100	»	4.18½ »

De vroegere opgaven zijn mitsdien hiernaar te verbeteren. Daarentegen zijn de kosten naar Droebak en Sandoesund gelijk aan de vroeger voor Noorwegen bekend gemaakte, dat is te rekenen van de Noorweegsche grens:

voor een berigt van	1	tot	25	woorden	0.81 gl.
» » » »	26	»	50	»	1.48½ »
» » » »	51	»	100	»	2.16 »

Blijkens eene mededeeling van het Saksische telegraafbestuur is het kantoor te Pillnitz weder voor de dienst gesloten.

De berigten naar de Wurtembergsche spoorwegkantoren te Besigheim, Bietigheim, Bretten, Ludwigsburg, Mühlacker en Maulbronn worden over Bruchsal, Heilbronn of Stuttgart, die naar Cannstatt, Esslingen, Geislingen, Göppingen, Konsee, Plochingen en Süssen over Stuttgart of Ulm, en die naar Aulendoff, Biberach, Laupheim en Ravensburg over Ulm of Friedrichshafen verzonden.

Aan het Badensche kantoor te Pforzheim is eene beperkte dagdienst ingevoerd.

In Groot-Brittannie zijn te Farnborough en Nuneaton telegraafkantoren geopend. Daarentegen is het kantoor te Warwick weder voor de dienst gesloten.

In de zitting van den gemeenteraad alhier van heden is onder anderen ingekomen eene resolutie van Gedeputeerde Staten, houdende goedkeuring van het raadsbesluit tot afstand van het gebouw en erf aan de heeren van Lijnden c. s., tot daarstelling eener wasch- en bad-inrigting alhier.

Is besloten over te gaan tot de benoeming van een ontvanger der belasting op de eetwaren en brandstoffen in de zitting, te houden acht dagen na de volgende.

De nadere voorgestelde wijzigingen in het reglement van algemeene politie-verordening in deze gemeente zijn, na eene korte woordenwisseling, goedgekeurd, waarna die algemeene politie-verordering op heden voor goed is gearresteerd, om, behoudens Zr. Mjs. goedkeuring, met 1o. Jan. 1856 in werking te komen.

Vervolgens heeft eenige beraadslaging plaats gehad over het tweede punt van het advies der commissie voor de herziening der verordening, tegen wier overtreding straf is bedreigd, en der verordeningen, de huishouding der gemeente betreffende, uitgebragt 10 Julij ll., ten aanzien van het instellen eener gezondheids-commissie en het vaststellen van een reglement op de politie der woningen. De slotsom is evenwel geweest, dat is besloten, de zaak vooralsnog te verdagen, op het daartoe gedane voorstel van den heer Eijssell, en zulks uithoofde er bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal nog aanhangig is een voorstel van een der leden nopens soortgelijk onderwerp.

Voorts is, na eenige discussie, aangenomen met 26 stemmen tegen 1 (den heer Varkevisser), een voorstel van Burgemeester en Wethouders tot het indienen van een adres aan Z. M., om aan de Staten-Generaal eene wet tot onteigening van gronden voor te dragen tot doorgraving van het kanaal in de rigting van Scheveningen, ten einde dat werk voort te zetten. Tot het ontwerpen van dat adres zijn benoemd de heeren: Gevers Deijnoot, de Kempenaer en de Pinto.

Verder is, overeenkomstig het prae-advijs van Burgemeester en Wethouders, besloten, het Bleekerslaantje wederom in eigendom over te nemen.

Eindelijk is, op het daartoe gedane voorstel van Burg. en Weth., het verzoek ingewilligd van de commissie van beheer over de spaarkas ter voorziening in buitengewone duurte van het brood, tot het te gelde maken eener som van *f* 100,000 2½ pCt. Nat. Werk, Schuld.

Men verneemt dat, met vergunning van heeren burgemeester en wethouders dezer residentie, op Woensdag, 28 November aanstaande, het eerste concert der Maatschappij *de Toekomst* zal plaats hebben. De zaal van den Schouwburg zal alsdan als bij *gala*-voorstellingen verlicht worden. — Op dat concert zullen worden uitgevoerd:

Eerste afdeeling: 1o. Jubel-ouverture van C. M. von Weber; 2o. 9e simphonie van Beethoven, als: A. Allegro, B. Adagio, C. Cherzo; — en 3o. Ouverture Leonore, van Beethoven.

Tweede Afdeeling: 4o. Simphonie van Niels-Gade no. 3; en 5o. Ouverture de l'Opéra: l'Etoile du Nord.

Wij kunnen er bijvoegen, dat het stedelijk bestuur de belangen der bovengemelde maatschappij zeer ter harte neemt, en daarvan dagelijks de blijken aan de directie levert. Ook heeren commissarissen van het concert *Diligentia* bevlijtigen zich de nieuwe instelling met hunne krachtdadige medewerking te ondersteunen. De heer Renauld, directeur van den Franschen schouwburg, heeft zich verdienstelijk gemaakt: 1o door zijne repetitien te vertragen ten voordeele van deze repetitien; 2o door aan de directie van de maatschappij *de Toekomst*, de zaal af te staan op 28 November a. s., hoezeer hij de zaal voor repetitien als anderzins, noodig had. Heeren directeuren van den Holl. schouwburg hebben, ten voordeele van het te houden concert, bepaald, dat hunne repetitien op andere uren zullen plaats hebben. Het blijkt dus, dat de directie van *de Toekomst* van alle zijden ondersteund wordt in hare loffelijke pogingen, om het gebouw wèl op te trekken, waarvan de eerste steen door de onvergetelijke Jenny Lind gelegd is.

In de residentie is aangekomen en aan het Hôtel *de l'Europe* afgestapt de heer J. C. de Jung, Nederlandsch consul te Odessa.

Eergisteren werd voor de eerste maal in de Groote Zaal van het *Groot Paveljoen* in het bosch, muziek uitgevoerd door het muziek-korps van het 4e regement dragonders.

Het was de eerste maal, dat men dat korps in eene zaal heeft kunnen hooren. Het beantwoordde ten volle aan de verwachting. De uitvoering geschiedde, even als bij vorige gelegenheden, met veel kracht en juistheid, en meermalen werd zij door het vrij talrijke publiek met vele blijken van tevredenheid vereerd. Men hoopt dat het *Paveljoen*, ook bij eene volgende dergelijke gelegenheid, door een talrijk publiek zal worden bezocht, zoo voor deze nieuwe onderneming zelve, als tot aanmoediging van het korps, dat, naar men mag vertrouwen, den reeds gevestigden roem zal handhaven.

Aan de ingezetenen dezer residentie is thans rondgedeeld de volgende circulaire:

Het armbestuur der Ned.-Portug.-Israël. gemeente durft dûmaal met te meer vertrouwen uwe weldadige en milde giften inroepen, nadat ook voor die gemeente de armenzorg tot het kerkelijk gebied is teruggebragt en wij geene bijdragen meer van het Gemeente-Bestuur zullen ontvangen. Die geheele zorg rust voortaan op het kerkelijk armbestuur, en de geheele mogelijkheid tot ondersteuning onzer armen, weezen, zieken of ouden, hangt, behalve van onze eigen bijdragen, voor een groot gedeelte af van de bijzondere liefdadigheid onzer geëerde stadgenooten.

Donker zijn daarbij de vooruitzigten. Winter, — duurte, ziektesporen; en daar in de verte nog een oorlogsgedruisch, dat op velerlei belangen meer invloed uitoefent, dan men oppervlakkig meent.

Wij moeten ook bij ons zoowel armoede lenigen als voorkomen; en zullen dus ook te worstelen hebben met de ongunst van het naderend tijdperk. Wij vertrouwen, zeiden wij, nu meer dan ooit op bijstand van geloofs- en stadgenoot; maar wij herinneren ons ook nu meer dan oont, wat wij daaraan reeds zoo vele malen in het belang onzer armen te danken hadden.

Zonder onderscheid van leer of belijdenis, hebt gij steeds en in ruime mate de leer der menschenmin en weldadigheid in uitoefening gebragt. — De Goede God sterke u daarin en beloone er u voor!

Amsterdam, 12 Nov. Wij vernemen met genoegen, dat behalve de vroeger reeds gemelde, op de tentoonstelling van schoone kunsten te Parijs aan een belangrijk kabinet is verkocht eene schilderij van onzen stadgenoot, den heer Valentijn Bing, zijnde een tableau de genre, voorstellende een vrouwtje van het eiland Schokland.

— Met belangstelling vernemen wij, dat door de fabriek van geconcentreerde groenten en vruchten, onder medewerking der *Vereeniging voor Volksvlijt*, onlangs te Culenborg gevestigd, thans aan de veelvuldige aanvragen kan worden voldaan. De gedroogde en zamengeperste groenten en vruchten, hebben geheel de kracht der verschs behouden, en de weinige ruimte, welke zij innemen, zoowel als hare betrekkelijke goedkoopheid, zijn voordeelen, welke, even als in Frankrijk en Engeland, aan deze levensmiddelen in Nederland een ruim debiet waarborgen. Vooral voor winterprovisie en gebruik op schepen zijn zij zeer geschikt.

(*Amst. Ct.*)

Rotterdam, 12 Nov. Heden morgen is in het midden van de Bierstraat alhier een hevige brand uitgebarsten in de woon- en pakhuizen van de heeren C. L. en A. Q. Kolff, firma Tollens en Co., kooplieden in verwwaren.

Men was dezen middag een aantal vaten terpentijn wachtende, en twee knechts waren bezig, om de aanwezige vaten te verplaatsen. Een dezer knechts had het ongeluk de lantaarn met den voet om te stooten, tengevolge waarvan de kaars uit de lantaarn viel, waardoor de uitgelekte terpentijn op den grond vlam vatte. De beide knechts wilden aanvankelijk de vlam uittrappen, doch verspreidden daardoor het vuur nog meer, dat zich dadelijk aan de vaten en aan andere, in deze met ligt ontvlambare zelfstandigheden opgevulde pakhuizen, mededeelde, en alzoo spoedig zoodanigen omvang kreeg, dat er bijna geen tijd overbleef om de beide familien, op de bovenhuizen woonachtig, te waarschuwen. Men had dan ook naauwelijks tijd om de kinderen te redden. Een gedeelte van den inboedel is geborgen.

De brandweer was met den meesten spoed en ijver op de been en het is alleen aan hare doeltreffende maatregelen en aan de goede orde, die door de politie en inmiddels onder de wapenen gekomen schutterij uitmuntend werd gehandhaafd, te danken, dat de ramp geen grooteren omvang heeft gekregen. Eerst ten 1 ure was men den brand meester. Zestien spuiten zijn hierbij in werking geweest. De nevenstaande panden, alsmede het achtergedeelte der belendende huizen in de Wijnbrugstraat, hebben mede schade bekomen. De beide woningen van de heeren Kolff zijn uitgebrand.

Nieuwe Diep, 11 Nov. Den 15 dezer zullen van hier vertrekken Zr. Mjs. fregat *de Ruijter* en de brik *de Zeehond*, beide bestemd voor den oefeningstogt in de Middellandsche zee. Eerstgenoemd fregat is afgemonsterd en vertrekt heden morgen naar de reede.

Hellevoetsluis, 11 Nov. Tot komm. van Zr. Mjs. brik *de Arend* is benoemd de luit. ter zee 1ste kl. F. G. Geerling; deze bodem vertrekt den 15 dezer van hier naar Rotterdam, om dienst te doen als kostschip.

Nieuwendam, 10 Nov. Heden is alhier op de werf van den scheepsbouwmeester W. H. Meursing de kiel gelegd voor een klipper-brikschip circa 130 lasten groot, voor rekening van de heeren Haantjes en Schermer, te Wormerveer.

Hoorn, 12 Nov. Het heugt weinig ingezetenen dezer stad, zoo een menigte vee op de najaarsmarkt gezien te hebben, als heden aangevoerd is. Nagenoeg van het eene einde der stad tot het andere in eene regte rigting, ziet men eene dubbele rij te koop aangeboden vee, en sedert gisteren middag zijn reeds eenige schepen, beladen met vee, naar de overzijde vertrokken: er is dus nog niet te bepalen, hoe groot het getal aangevoerd vee is.

Velsen, 10 Nov. Onze najaarsmarkt van heden was buitengewoon druk bezocht. Er waren ongeveer 2000 stuks vee aangebragt. De handel was zeer levendig en de prijzen waren algemeen hooger, dan men verwacht had.

---

§ **Dinxperlo**, 10 Nov. Onlangs werden twee alhier wonende heeren, op de jagt zijnde, door den veldwachter en buitengewoon opzigter van de jagt te Aalten aangehouden, als jagende in de heerlijkheid Breedevoord en verzocht hunne acte en vergunning tot de jagt te vertoonen, waarop zij hunne acte vertoonden en een consent, afgegeven van wege den vorst van Salm Salm van Anholt. De jagtopziener callangeerde hen, op grond dat hij niet geloofde dat de vorst van Salm Salm jagtgeregtigde was in genoemde heerlijkheid en bij dientengevolge het consent niet geldig achtte.

Van wege den vorst van Salm Salm werd hen echter aangeraden toch in het vervolg voort te gaan met jagen.

Eenige dagen daarna bevonden de bovengenoemde heeren zich weder op de jagt, vergezeld van de beide jagers van den vorst, die ook toen mede jaagden in de heerlijkheid Breedevoord.

Nu werden zij jagende aangetroffen door den jagtopziener van Aalten, die hen eveneens verzocht om de acte en permissie om te mogen jagen, te vertoonen, waaraan die heeren voldeden. Doch ook nu werden zij door den jagtopziener wederom gecallangeerd, op grond, dat aan hem, jagtopziener, niet bekend was, dat de vorst van Salm Salm, van wiens zijde het consent was afgegeven, wel jagtgeregtigde was in de heerlijkheid Breedevoord en gewettigd om die vergunning af te geven.

De eerstgenoemde heeren zijn reeds voor het Kantongeregt te Aalten gedagvaard geweest en gehoord en is door den heer Ambtenaar van het O. M., die zelf ook jagtgeregtigde is, tegen ieder hunner gerequireerd eene boete van *f* 20, verbeurd-verklaring van jagtgeweer, hond enz. en in de kosten der procedure.

Naar wij vernemen moet het vorstelijke huis van Salm Salm te Anholt wel degelijk jagtgeregtigde zijn in de heerlijkheid van Bredevoord, doch toen er, ter regeling van de jagt, door de jagtgeregtigden in de heerlijkheid van Breedevoord, in den jare 1836 eene overeenkomst werd gesloten, waaraan Zr. Ms. goedkeuring in den jare 1837 werd gegeven, is het vorstelijke huis van Salm Salm, dat sedert onheugelijke jaren vergunningen tot de jagt in de heerlijkheid van Breedevoord heeft kunnen uitgeven — *niet* opgeroepen en daardoor vermeent men — misschien ten onregte — ook omdat de vorsten van Salm Salm weinig werden aangezocht tot het bekomen van die vergunningen omdat het niet algemeen bekend was, dat hij daartoe geregtigd was.

Werd er echter om verzocht, dan zijn dezelve altijd *om niet* uitgereikt en niet voor geld, zoo als de meeste jagtgeregtigden dezelve aan den man brengen.

Nu verneemt men, zooals hier boven gezegd is, misschien ten onregte, dat de vorst geen jagtgeregtigde meer is in de heerlijkheid van Breedevoord.

Over 8 dagen zal in deze zaak vonnis gegeven worden!

Men ziet met belangstelling den uitslag in deze gerucht makende zaak te gemoet en voorziet een langdurig proces.

's Hertogenbosch, 12 Nov. Hier ter stede circuleert een adres, tot ondersteuning van het voorstel van den heer Rochussen in de Tweede Kamer, tot het instellen van een onderzoek, betrekkelijk het gebruik en misbruik van sterken drank en de doelmatigheid van beperkende maatregelen daartegen.

Eindhoven, 10 Nov. De alhier op gisteren plaats gehad hebbende herkiezing voor het lidmaatschap der provinciale staten tusschen de heeren W. Huijsmans, alhier, en H. S. Smits, te St. Oedenrode, is geweest als volgt: dat de heer W. Huijsmans is gekozen met 386 van de 602 geldige stemmen; de heer Smits bekwam 216 stemmen.

St. Oedenrode, 9 Nov. Algemeen was de vreugde in onze gemeente bij het vernemen van de hengelijke tijding dat het Z. M. onzen geëerbiedigden Koning goedgunstig had behaagd, den heer C. C. van Vessem tot Burgemeester onzer gemeente te benoemen. Denzelfden avond, dat de benoeming alhier kenbaar was, bragt onze verdienstelijk liedertafel den nieuw benoemde eene luisterijke serenade bij fakkellicht; in eene hartelijke en kernachtige toespraak bedankte Z. E. Achtbare de liedertafel voor hare jegens hem betoonde genegenheid, welke toespraak door den president, den heer H. J. Smits, op allezins toepasselijke wijze werd beantwoord, waarop de lucht door een daverend roepen van *leve de Burgemeester* weergalmde en ieder aanwezige luide zijne vreugde aan den dag legde. (*N. B.*)

§ **Strijen**, 10 November. In de zitting van den gemeenteraad alhier, is tot secretaris verkozen de heer S. P. Baervelt. De Burgemeester, de heer H. R. Vogelsang, heeft slechts vier van de elf stemmen op zich kunnen vereenigen.

Roermond, 10 Nov. In het kiesdistrict alhier is tot lid der Prov. Staten verkozen de heer Guilon.

Hoogeveen, 10 Nov. Gepasseerden nacht zijn alhier 4 arbeiderswoningen, aan de Herv. gemeente alhier toebehoorende, afgebrand. De oorzaak daarvan wordt aan onvoorzigtigheid toegeschreven. Geene der woningen was tegen brandschade verzekerd.

Dedemsvaart, 6 Nov. De proef tot het verbouwen van de chicorij-wortel op aanzoek van den heer van Veen alhier, door meerdere ingezetenen dezer gemeente op verschillende grondsoorten genomen, is op de meesten derzelve uitmuntend gelukt. Naar men verneemt, zal door dien heer weldra de fabricatie van dat product worden ondernomen, waardoor ongetwijfeld weer meerder uitbreiding aan landbouw en nijverheid te dezer plaatse zal worden gegeven.

Amen (prov. Drenthe) 10 Nov. Dezer dagen is alhier op een stuk groenland, waarop vroeger meer munten gevonden zijn, gevonden eene oude zilveren munt, ter grootte van een gulden; aan de eene zijde is het borstbeeld van Philippus II, met het omschrift: *Philippus dei gratia Hispaniae rex dux Gelriae*; aan de andere zijde is het wapenschild van Philippus, met het omschrift: *Dominus mihi adjutor.*

PUBLIEKE VEILING VAN HUIZEN.

12 November 1855.

Notaris J. BERVOETS.

Het buitenverblijf, genaamd *Na-rust*, onder de gemeente en aan den straatweg nabij Loosduinen, groot 5 B., 74 R., 68 E.; *f* 15,000. Prov. kooper J. P. Thischauser.

Notaris J. W. VAN DEN BERGH.

Een huis en erve met bleekveld, aan de westzijde van de Looijerstraat, U, 272. Uit de hand verkocht.

Notaris C. J. VAN DE WATERING.

Een blok van 8 huizen en erven, aan de westzijde van de Volderasgracht, in de zoogenaamde Bakkerspoort, R, nos. 337 tot en met 344; *f* 550. Prov. kooper A. van Slogteren.

Gunning der Perceelen
van den 5den dezer geveild.

Vier huizen met erfpachtsregt op den grond, naast elkander aan de Bogt van Guinea, N, kadaster sectie B, no. 2621 Te zamen opgehouden voor *f* 11,200.

Een winkelhuis en erve, met ruime plaats, aan de zuidzijde van de Amst. Veerkade, O, 228; *f* 2175. Kooper A. J. Bruijer qq.

Notaris J. J. C. HUYGENS.

No. 1. Een huis, erve en tuin, aan de westzijde van de Lange Beestenmarkt, U, 143. Opgehouden voor *f* 10,300.

No. 2. Een huis, erve en tuin, naast het voorgaande perceel, U, 141.

No. 3. Een huis en erve, naast het voorgaande, U, 140. No. 2 en 3 te zamen *f* 2700. Kooper J. C. van der Velde qq.

Notaris D. P. J. VAN WANING.

Een huis en erve, aan de Delftsche Trekvaart of Zieken, no. 276; *f* 4200. Kooper P. Smit qq.

Aanbestedingen.

Op 19 Nov. ten 12 ure te Appingadam, in de Regentenkamer van het Huis van Arrest aldaar: het onderhoud der gevangenen van af 1 Januarij tot en met den 31 December 1856.

Op 19 Nov. ten 11½ ure te 's Gravenhage, aan het lokaal van het Prov. bestuur: Het spannen van een telegraafdraad langs de bestaande palen en het vernieuwen van palen, op den telegraaflijn tusschen Rotterdam en den Moerdijk, in twee perceelen.

Op 19 Nov. ten 11½ ure te 's Gravenhage, aan het lokaal van het Prov. bestuur: het herstellen en verlengen van twee perpendiculaire Kribben en het maken van twee nieuwe Kribben aan den linkeroever der rivier de Lek, tusschen het Oud-Slijkerveer onder Hagestein en het Zederikkanaal, benevens het verlengen van de benedenste Krib aan den zoogenaamden Bokzak boven Nieuwpoort.

Op 23 Nov. ten 1 ure te 's Gravenhage op het raadhuis aldaar: de levering van benoodigdheden in het bestedelinghuis der gemeente, gedurende de eerste zes maanden van 1856, als: aardappelen; groenten; grutterswaren; kruidenierswaren; schenkelvleesch en rundvet; boter; zoete- en karnemelk.

Op 23 Nov. ten 12 ure te Hoorn ten burele van den garnizoens kommandant, de leverantie van: 4 last roode of jarige Rhijn-tarwe, welke minstens moet wegen 77 pond, 32 mud Pruissische rogge, welke minstens moet wegen 72 pond.

Op 12 Nov. is te Rotterdam, het afbreken van een gebouw in de Kleine Draaisteek en het maken van eene voetbrug aldaar aangenomen door de heer J. van Schijndel te Rotterdam voor de som van *f* 1319.

Kunstnieuws.

Théâtre-Royal-Français.

Ten aanhoore van eene zeer volle schouwburgzaal werd, Zaturdag avond, voor de eerste maal weder opgevoerd Rossini's schoone opera: « *Othello, ou le Maure de Venise.* » De talrijke opkomst van het publiek möge den directeur tot bewijs strekken, dat men nog altijd in de residentie voorstander is van zang- en toonkunst; maar dat het publiek tot opkomst behoort te worden aangemoedigd door afwisseling van voorstellingen. Want hoe schoon eene opera ook zij: altijd en steeds hetzelfde te hooren en te zien begint eindelijk te vervelen, of elken prikkel der nieuwheid te verliezen.

De uitvoering van den Othello, was, in aanmerking genomen dat het eene *eerste* voorstelling was, over het algemeen goed te noemen. Nu en dan was de bassetaille, soms ook het orkest uit de maat; wij hopen evenwel, dat die fouten zich bij de volgende opvoeringen niet zullen herhalen. De Othello (de heer Chambon) zong en speelde zijne moeijelijke partij met veel talent, met uitzondering evenwel van de laatste acte, die door hem nog niet voldoende scheen bestudeerd te zijn. Over het algemeen is de italiaansche muzijk voor het orgaan van den heer Chambon meer geschikt, dan de fransche, die, in de groote opera's voor den ténor zoo weinig zangerigheid oplevert, doch daarentegen in hem eene hoogte en omvang van stem vereischt, die, na Dupréz, slechts weinige zangers ooit hebben kunnen ontwikkelen.

De heer Gaudemar (als Jago) en de heer Litté (als Rodrigue) hebben uitgemunt; de eerste zong met meer kracht dan gewoonlijk, de tweede met het hem eigen gevoel en de zoozeer in hem bewonderde zangerigheid en melodieusheid van stem.

De eer van den avond viel, onverdeeld, aan Mlle Charrij als Desdémone ten deel. Zij, die haar *de Favorite* hoorden zingen en erkennen moesten, dat nooit schooner de partij van Léonore kon worden gezongen, zullen welligt verlegen staan, om in juiste bewoordingen terug te geven den indruk, welken de zang van Mlle Charry in de rol van Desdémone heeft te weeg gebragt. Al de moeijelijkheden van Rossini's chromatische muzijk: zij overwon ze met eene gemakkelijkheid, met eene gratie en zuiverheid tevens, die, in één woord, onovertreffbaar is te achten.

Hetzij men zich herinnere het schoone air: « *Venise fête encore, le retour du vainqueur,* » of zich nog verlustige in de liefelijke toonen, welke zij deed hooren bij het prachtige quartet: « *Cet anathème,* » of met een weêmoedig gevoel herdenke de beroemde en moeijelijke romance: « *Au pied d'une Saule Isaure:* » alles was even schoon, even voortreffelijk, even zuiver gezongen. Te regt klom dan ook de geestdrift des publieks bij het einde van elk nommer dat zij zong; en schier zonder einde waren, na het vallen van de gordijn, de toejuichingen, die haar ten deel vielen, en waarvan de heeren Chambon, Litté en Gaudemar een goed deel toekwamen.

Leed deed het ons, dat Mme Vigny de rol van Emilia, vertrouwde van Desdémone, vervulde; want Emilia heeft nog al vrij wat *gezamentlijk* met Mlle Charry te zingen, en wij behoeven niet te zeggen, hoezeer deze twee stemmen onderling afsteken, 't geen niet strekt om de illusie te verhoogen.

Met een woord van lof gewagen wij, eindelijk, van den heer Beysson, die in den vaudeville « *M. et Mme Pinchon* » al de « humour » en « bonhommie » van zijn talent ten beste gaf, om de lachspieren des publieks hartelijk in beweging te brengen.

Publieke Vermakelijkheden.

Kon. Fransche Schouwb., Donderdag, 15 Nov. 7 ure.
LES NOCES DE JEANNETTE, opéra comique en un acte; CEINTURE DORÉE..., comédie en 3 actes et en prose,

Advertentiën.

H. A. M. ROELANTS, te Schiedam, heeft verzonden:

HET EERSTE DEEL

VAN EEN NIEUWEN GOEDKOOPEN DRUK

VAN

MAURITS LIJNSLAGER,

DOOR

A. LOOSJES, Pz.

In VIER DEELEN (gr. 12° formaat), ieder van circa 260 pagina's compressen druk, zal deze *Echt Vaderlandsche Roman* compleet zijn. De prijs per deel is slechts

negentig Cents,

die alleen zoo laag is gesteld, ter verkrijging van een *zeer uitgebreid debiet.*

De Uitgever vestigt de bijzondere aandacht van het Publiek op deze onderneming, daar bij hetzelfde het voornemen bestaat, om eene reeks van dergelijke oorspronkelijke Werken, in hetzelfde formaat en tot denzelfden prijs, achtereenvolgens uit te geven. Van de vele copijen, die hij tot dat doel aankocht, is mede reeds ter Perse:

HISTORIE

van Mejufvr.

Sara Burgerhardt,

door

Wolff en Deken.

(27)

DE PILLEN EN ZALF VAN HOLLOWAY,

zijn een uitmuntend middel voor Ongesteldheden der vrouwelijke sekte. De buitengewone goede uitwerking, welke deze PILLEN op ongesteldheden hebben der vrouwen in het bijzonder eigen, zoude ongeloofelijk schijnen, indien dezelve niet bevestigd werd door dagelijksche genezingen in de Nederlanden. Het is eene ontegensprekelijke daadzaak, dat er geen geneesmiddel mede te vergelijken is tot herstel van ziekten en ongemakken der vrouwelijke kunne, voornamelijk voor jonge meisjes van aankomenden leeftijd, voor welke zij in het bijzonder worden aanbevolen.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt: Doosjes Pillen à *f* **0.80**, *f* **1.85**, *f* **3.00**, *f* **6.75**, *f* **13.50**, *f* **20.50**. Potjes Zalf à *f* **0.80**, *f* **1.85**, *f* **3.00**, *f* **7.05**, *f* **13.85**, *f* **20.25**.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij: J. M. VAN RENESSE, te 's Hage; bij B. ADAMA, te Amsterdam; bij L. J. GROOTENDORST, te Utrecht en bij J. STRAATMAN, Hoofd-depôthouder te 's Bosch, alsmede in HOLLOWAY'S Etablissementen te Londen, 244 Strand, en te New-York, 80 Maiden Lane. (5.)

Prijs-Courant der Effecten.

PER TELEGRAAF.

AMSTERDAM, 13 November 1855.

	pCt.			
NEDERL. W. Sch.	2 1/2	62 1/4	9/16	1/4
Dito dito 1844.	3	73 3/4	7/8	3/4
Dito dito 1844.	4	92 3/4	7/8	3/4
O. I. L. 1844 . . .	4	92 11/16	—	—
Amort. Synd.	3 1/2	89 5/8	—	—
Hand.-maats.	4 1/2	—	—	—
BELGIE. certific. bij *Rotschild*. . .	2 1/2	—	—	—
RUSL. Bij *Hope* 1798 en 1816 . .	5	101 3/8	—	—
Dito 1828—1829 . .	5	100 1/4	—	—
Insch. in Assign. . .	6	—	—	—
Cert. van dito. . . .	6	—	—	—
Neg. 1831—1833. .	5	81 1/8	1/4	—
Hope en C°. 1840.	4	74 3/4	—	—
Stieglitz.	4	74 1/4	—	—
dito 1854.	5	80 1/4	3/8	—
Nieuwe Engels. . . .	4 1/2	86 1/2	—	—
POLEN. Certific. . .	4	—	—	—
Aand. Lot. fl. 500.		142 1/2	3/4	—
SPANJE. Nieuwe . .	1 1/4	19 7/16	1/2	5/8
Buitenl.	3	38	1/8	—
Binnenl. 6/m. . . .	3	32 13/16	33	32 7/8
Cert. Coup.		4 9/16	13/16	5/8
Amortisable		6 1/16	1/4	3/16
PORTUG. Lond. . . .	3	40 1/8	5/16	1/8
OOSTENR. Metal. . . 1816—1852. . . .	5	62 3/4	63	—
Dito 1849—1854. .	5	72 11/16	—	—
Dito Zilv. Nation. .	5	65 7/8	66	65 7/8
Dito 1847—1852. .	2 1/2	31 7/8	32	—
PRUISS. Lot. 1854. .	3 1/2	194	—	—
BRAZ. Lond. 1824. .	5	97 3/4	—	—
PERU "	4 1/2	74 1/4	—	—
MEXICO "	3	18 1/4	3/8	—
GREN. "	2 3/4	18 1/8	—	—
Uitgestelde.		6 7/8	—	—
ECUAD. Lond. . . .		—	—	—
VENEZ. " . . .	4	—	—	—
Uitgestelde.	1 1/2	—	—	—

Flaauwe beurs.

LONDEN, heden.

Eng. geconsolid. . . .	3 pCt.	88 1/2 à	—
Spanje.	1 1/4 "	19 7/8 à	—
Mexico	3 "	19 1/2 à	—

PARIJS, heden.

Fransche certific.	4 1/2 pCt. fr.		—
" "	3 "		65
Spanje	3 "		33 3/4
"	1 1/4 "		19 3/4

WEENEN, heden.

Metalliek	5 pCt.	74 3/4
Nationaal	5 "	—
Wissel London	"	11.04
Zilver	"	

Gedrukt bij C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.